

Legislació consolidada

Última revisió 01.05.2018

Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual establix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana.

(DOGV núm. 7544 de 10.06.2015) Ref. 005254/2015

PREÀMBUL

L'article 27 de la Constitució espanyola reconeix el dret fonamental a l'educació. L'educació tindrà com a objecte el ple desenrotllament de la personalitat humana en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i llibertats fonamentals. Així mateix, s'establix que l'ensenyança bàsica és obligatòria i gratuïta. L'article 149.1.30a establix que l'Estat té competència exclusiva sobre la regulació de les condicions d'obtenció, expedició i homologació de títols acadèmics i professionals i normes bàsiques per al desplegament de l'article 27 de la Constitució, a fi de garantir el compliment de les obligacions dels poders públics en esta matèria.

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, en l'article 53, establix que és de competència exclusiva de la Generalitat la regulació i administració de l'ensenyança en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, sense perjuí del que disposen l'article 27 de la Constitució espanyola i les lleis orgàniques que, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 81 d'aquella, el despleguen, de les facultats que atribuïx a l'Estat el número 30 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució espanyola, i de l'alta inspecció necessària per al seu compliment i garantia.

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació, modificada per la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la Millora de la Qualitat Educativa, establix en l'article 6.bis la distribució de competències entre el Govern, el ministeri competent en matèria d'educació, les administracions educatives i els centres docents. En l'apartat 2 de l'esmentat article s'especifica que en Educació Secundària Obligatòria i en Batxillerat, entre altres ensenyances, les assignatures s'agruparan en tres blocs, d'assignatures troncals, d'assignatures específiques i d'assignatures de lliure configuració autonòmica, sobre els quals les administracions educatives i els centres docents realitzaran les seues funcions de la manera següent:

En l'epígraf c s'indica que dins de la regulació i límits establits pel Govern, a través del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, les administracions educatives podran:

- 1. Complementar els continguts del bloc d'assignatures troncals.
- 2. Establir els continguts dels blocs d'assignatures específiques i de lliure configuració autonòmica.
- 3. Realitzar recomanacions de metodologia didàctica per als centres docents de la seua competència.
- 4. Fixar l'horari lectiu màxim corresponent als continguts de les assignatures del bloc d'assignatures troncals.
- 5. Fixar l'horari corresponent als continguts de les assignatures dels blocs d'assignatures específiques i de lliure configuració autonòmica.
- 6. En relació amb l'avaluació durant l'etapa, complementar els criteris d'avaluació relatius als blocs d'assignatures troncals i específiques, i establir els criteris d'avaluació del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica.

7. Establir els estàndards d'aprenentatge avaluables relatius als continguts del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica.

Al seu torn, l'epígraf d concreta que dins de la regulació i límits establits per les administracions educatives d'acord amb els apartats anteriors, i en funció de la programació de l'oferta educativa que establisca cada administració educativa, els centres docents podran:

- 1. Complementar els continguts dels blocs d'assignatures troncals, específiques i de lliure configuració autonòmica i configurar la seua oferta formativa.
 - 2. Dissenyar i implantar mètodes pedagògics i didàctics propis.
 - 3. Determinar la càrrega horària corresponent a les diferents assignatures.

L'apartat 2.e de l'esmentat article 6.bis també concreta que l'horari lectiu mínim corresponent a les assignatures del bloc d'assignatures troncals es fixarà en còmput global per al primer cicle d'Educació Secundària Obligatòria, per al quart curs d'Educació Secundària Obligatòria, i per a cada un dels cursos de Batxillerat, i no serà inferior al 50 % del total de l'horari lectiu fixat per cada administració educativa com a general. En este còmput no es tindran en compte possibles ampliacions de l'horari que es puguen establir sobre l'horari general.

Addicionalment, l'apartat 5 de l'article 6.bis establix que les administracions educatives fomentaran i potenciaran l'autonomia dels centres, n'avaluaran els resultats i aplicaran els oportuns plans d'actuació. Els centres docents desplegaran i complementaran, si és el cas, el currículum de les diferents etapes i cicles fent ús de la seua autonomia, tal com s'arreplega en el capítol II del títol V de la Llei Orgànica 2/2006.

L'anterior potestat reglamentària atorgada a les administracions educatives es completa amb el que disposa la disposició final sexta de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, on es diu que les normes d'esta llei podran ser desplegades per les comunitats autònomes, a excepció de les relatives a aquelles matèries la regulació de les quals s'encomana per esta al Govern o que corresponen a l'Estat; i també amb la disposició final quarta de la Llei Orgànica 8/2013, que establix que el Govern, a proposta del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, dictarà en l'àmbit de les seues competències les disposicions necessàries per a l'execució i desplegament del que s'establix en la mencionada llei orgànica, sense perjuí del desplegament normatiu que corresponga realitzar a les comunitats autònomes.

La definició de currículum s'arreplega en la nova redacció de l'article 6 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, com la regulació dels elements que determinen els processos d'ensenyança i aprenentatge per a cada una de les ensenyances. El currículum estarà integrat pels objectius de cada ensenyança i etapa educativa, les competències, els continguts, la metodologia didàctica, els estàndards i resultats d'aprenentatge avaluables, i els criteris d'avaluació del grau d'adquisició de les competències i de l'èxit dels objectius de cada ensenyança i etapa educativa.

Pel que fa a les ensenyances d'Educació Secundària Obligatòria, el capítol III del títol I de l'esmentada Llei Orgànica 2/2006 establix l'ordenació general d'estes ensenyances i fixa els seus principis generals, els objectius, l'estructura en cicles i l'organització de cada un d'estos, els principis pedagògics, els programes de millora de l'aprenentatge i del rendiment, l'avaluació i promoció durant l'etapa, l'avaluació final, i les condicions per a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria, així com per a la proposta d'incorporació a la Formació Professional Bàsica.

Quant al Batxillerat, el capítol IV del títol I de la Llei Orgànica 2/2006 arreplega les disposicions referents a l'ordenació general de la mencionada etapa, respecte als principis generals, objectius, l'organització tant general com en cada curs de l'etapa, l'avaluació i promoció, l'avaluació final, les condicions per a l'obtenció del títol de Batxiller, i els criteris per a l'admissió als ensenyaments universitaris oficials de grau des del títol de Batxiller o equivalent.

L'apartat 3 de la disposició addicional trenta-huit de la Llei Orgànica 2/2006 disposa que les administracions educatives adoptaran les mesures oportunes a fi que la utilització en l'ensenyança de la llengua castellana o de les llengües cooficials no siga font de discriminació en l'exercici del dret a l'educació.

En consonància amb el precepte anterior, l'article 20 de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'Ús i Ensenyament del Valencià, establix que l'Administració adoptarà les mesures que siguen necessàries per a impedir la discriminació dels alumnes per raó de la llengua que els siga habitual. La mateixa Llei 4/1983 també prescriu en l'article 18 que la incorporació del valencià a l'ensenyança en tots els nivells educatius és obligatòria. En els territoris castellanoparlants que s'indiquen en el títol quint, esta incorporació es durà a terme de manera progressiva, atenent la seua particular situació sociolingüística, en la forma que reglamentàriament es determine. El valencià i el castellà són llengües obligatòries en els plans d'ensenyament dels nivells no uni-

versitaris, amb l'excepció feta anteriorment. De conformitat amb l'article 19.2 de l'esmentada llei, sense perjuí de les excepcions regulades en l'article 24, al final dels cicles en què es declara obligatòria la incorporació del valencià a l'ensenyança, i qualssevol que haja sigut la llengua habitual a l'iniciar estos, els alumnes han d'estar capacitats per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà.

El Reial Decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'establix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat, regula en el seu capítol I aquells aspectes curriculars de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat que competixen al Govern en virtut de les competències que li conferix l'article 6.bis de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig. Així mateix, regula per a ambdós etapes altres aspectes com ara els elements transversals del currículum, l'autonomia dels centres docents, la participació de pares, mares i tutors legals en el procés educatiu i l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu. Posteriorment, el capítol II desplega els aspectes referents a l'ordenació general de les ensenyances de l'Educació Secundària Obligatòria continguts en la Llei Orgànica 2/2006, mentres que el capítol III concreta l'ordenació general de l'etapa del Batxillerat.

La normativa bàsica anterior es completa amb l'Orde ECD/65/2015, de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'Educació Primària, l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat. Esta es dicta d'acord amb allò que s'indica en la disposició addicional trenta-cinc de la Llei Orgànica 2/2006.

Correspon al Consell, fent ús de les seues competències, i de conformitat amb l'abans mencionada potestat reglamentària atorgada a les administracions educatives, establir els elements del currículum que la normativa bàsica indica i concretar determinats aspectes d'ordenació acadèmica. En conseqüència, este decret concreta a la Comunitat Valenciana el currículum de les diferents assignatures de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat, i desplega l'ordenació general d'ambdós etapes.

A l'hora de configurar el currículum, en este decret es fa referència als continguts, els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluables segons la distribució competencial indicada en l'article 6.bis de la Llei Orgànica 2/2006, en funció de la classificació de matèries en blocs d'assignatures troncals, específiques i de lliure configuració autonòmica. Com a elements del currículum que competixen a l'Administració educativa de la Comunitat Valenciana, s'establixen per a cada matèria orientacions didàctiques i metodològiques. D'altra banda, s'indiquen per a cada curs els continguts i criteris d'avaluació de manera que es complementen els establits per la normativa bàsica, si és el cas, alhora que s'establixen les relacions entre les competències i els continguts i criteris d'avaluació. Addicionalment, el currículum es completa amb els estàndards d'aprenentatge avaluables de les matèries ubicades en el bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica.

Esta nova configuració del currículum, que el simplifica i li dóna un caràcter més flexible, es troba orientada a atorgar un major grau d'autonomia pedagògica als centres docents. Estos desenrotllaran i concretaran el currículum de les diferents matèries com a part del seu projecte educatiu. El currículum conté els elements per a permetre una acció coherent i progressiva, de manera que els equips docents puguen adoptar les decisions relatives a l'estructuració dels seus elements en les programacions docents. Així, l'Administració educativa potencia l'autonomia dels centres, la qual també ha de vincular-se a un foment de la cultura de l'avaluació, com a mecanisme de millora contínua de la qualitat de l'ensenyança i dels processos d'ensenyança i aprenentatge.

El currículum establit per mitjà d'este decret també establix una intervenció educativa que preveu com a principi l'atenció a la diversitat de l'alumnat, i l'adaptació del currículum i els seus elements a les necessitats de cada alumne i alumna. Per a posar en pràctica una atenció personalitzada efectiva, en les aules i en els centres docents s'han de desenrotllar bones pràctiques que afavorisquen un bon clima de treball i la resolució pacífica de conflictes, potenciant la creació d'una escala de valors que incloga el respecte, la tolerància, la cultura de l'esforç i la superació personal. En este sentit, s'ha de facilitar la convivència i l'optimització dels processos d'ensenyança i aprenentatge en l'aula en un marc d'atenció a les necessitats i interessos de tot l'alumnat

També adquirix una especial importància l'aprenentatge basat en competències, que es caracteritza per la seua transversalitat i pel seu caràcter integral, atés que les competències constituïxen l'aplicació pràctica d'allò que s'ha aprés en una diversitat de contextos acadèmics, socials i professionals. Així, el procés d'ensenyança-aprenentatge competencial ha d'abordar-se des de totes les matèries, la qual cosa implica un important canvi en les tasques que es plantegen a l'alumnat en l'aula i un plantejament metodològic innovador. Les metodologies didàcti-

ques innovadores que incloguen l'aprenentatge cooperatiu, els projectes interdisciplinaris, l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, i, en termes generals, qualsevol altra metodologia pròpia d'una educació inclusiva i orientada a l'aprenentatge per competències, contribuiran a una major motivació de l'alumnat, a un major grau d'adquisició de les competències i de l'èxit dels objectius de la corresponent etapa per part d'este, i conseqüentment, a una millora dels seus resultats.

Per a abordar este plantejament metodològic, la labor del docent és fonamental, ja que haurà de dissenyar tasques o situacions d'aprenentatge que possibiliten la resolució de problemes, l'aplicació dels coneixements apresos i la promoció de l'activitat dels estudiants. Per a això, la formació del professorat ha de ser un pilar fonamental per a la renovació metodològica i per a la posada en pràctica de les metodologies didàctiques innovadores esmentades amb anterioritat.

L'Educació Secundària Obligatòria, junt amb l'Educació Primària, constituïx l'ensenyança bàsica, obligatòria i gratuïta. L'Educació Secundària Obligatòria s'organitza d'acord amb els principis d'educació comuna i atenció a la diversitat de l'alumnat, suposant una progressió respecte a l'Educació Primària, en la qual s'inculca el sentit de la responsabilitat de l'alumnat sobre el seu rendiment i en les preses de decisions sobre diferents trajectòries educatives conforme s'avanca en l'etapa. Per a això, adquirixen una especial rellevància en esta etapa l'orientació educativa i professional, la tutoria i les mesures d'atenció a la diversitat, organitzatives i curriculars. En relació amb l'orientació, la importància queda patent per mitjà de la introducció del consell orientador com a document oficial d'avaluació. Este document tindrà un caràcter informatiu sobre el progrés acadèmic i la proposta d'itineraris educatius més adequats per a cada alumne o alumna, de manera que es puga guiar el procés educatiu de l'alumnat que concilie un marc d'educació comuna, i que al mateix temps permeta adequar-lo a les seues necessitats, interessos i ritmes d'aprenentatge, a través de l'oferta de diferents opcions. A més d'esta informació a les famílies, és responsabilitat dels tutors i tutores, i de les mateixes famílies, mantindre un marc de col·laboració i d'informació mútua a fi de coordinar el seguiment de l'alumnat, vetlant pel seu progrés acadèmic i pel seu desenrotllament integral. Finalment, les diferents mesures d'atenció a la diversitat han d'assegurar una atenció personalitzada i un desenrotllament personal i integral de tot l'alumnat.

Respecte al Batxillerat, l'alumnat que l'inicia ha adquirit un cert grau de desenrotllament intel·lectual que els conferix una major capacitat de raonament. Per este motiu, en esta etapa es du a terme una aprofundiment en l'acció educativa, amb la finalitat de proporcionar a l'alumnat formació, maduresa intel·lectual i humana, coneixements i habilitats que els permeten desenrotllar funcions socials i incorporar-se a la vida activa amb responsabilitat i competència, així com disposar d'una educació que els permeta continuar amb garanties estudis de l'educació superior. El Batxillerat té una estructura en què coexistixen matèries que tenen com a finalitat proporcionar una formació i uns coneixements generals, amb les quals s'aprofundix en competències de caràcter més transversal; junt amb altres matèries concordants amb les preferències de l'alumnat, amb les quals s'oferix una preparació especialitzada, en el marc de la modalitat, i si és el cas itinerari de Batxillerat, triats d'acord amb les perspectives i interessos de l'alumne o alumna. Addicionalment, ha de considerar-se que en esta etapa s'ha d'utilitzar una metodologia activa que facilite l'autonomia de l'alumnat i, al mateix temps, constituïsca un estímul per al treball en equip i servisca per a fomentar les tècniques d'investigació, i aplicar els resultats en contextos reals.

Finalment, cal considerar que l'article 2.1.j de la Llei Orgànica 2/2006 establix com un dels fins cap als quals s'orienta el sistema educatiu espanyol la capacitació per a la comunicació en la llengua oficial i cooficial, si n'hi ha, i en una o més llengües estrangeres. Així, la cooficialitat del valencià i del castellà, i l'aprenentatge d'ambdós llengües i en ambdós llengües en el currículum, es considera un element bàsic de la nostra cultura. Junt amb este fet, el coneixement de les llengües estrangeres també constituïx un element essencial per al desenrotllament personal i professional de les persones, el qual brinda noves oportunitats en la societat actual. Este coneixement ha de ser abordat per mitjà de l'aprenentatge de la llengua estrangera com a matèria específica, però també en el marc de l'aplicació i generalització dels programes plurilingües, que es troben en procediment d'implantació segons el que establix el Decret 127/2012, de 3 d'agost, del Consell, pel qual es regula el plurilingüisme en l'ensenyança no universitària a la Comunitat Valenciana.

Per tot allò que s'ha exposat, este decret es dicta en l'exercici de les competències que atribuïxen a la Comunitat Valenciana l'article 53 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana; l'article 6.bis.2.c i la disposició final sexta de la Llei Orgànica 2/2006; la disposició final

quarta de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, i l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell, havent atorgat audiència als òrgans de participació i consulta de la comunitat educativa, amb el preceptiu dictamen del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana i de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, a proposta de la consellera d'Educació, Cultura i Esport, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, i amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió del dia 5 de juny de 2015,

DECRETE

TÍTOL I. Disposicions comunes

CAPÍTOL I. Disposició preliminar

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació

- 1. Este decret té com a objecte establir el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat, així com desplegar els aspectes de l'ordenació general d'estes ensenyances continguts en els capítols III i IV del títol I de la Llei Orgànica 2/2006, i en el Reial Decret 1105/2014, pel qual s'establix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat.
- 2. Este decret serà aplicable en els centres docents públics i privats de la Comunitat Valenciana autoritzats per a impartir les ensenyances d'Educació Secundària Obligatòria o de Batxillerat, així com en els centres autoritzats per a impartir ambdós ensenyances, regulades en la Llei Orgànica 2/2006.

CAPÍTOL II. Currículum i horari

Article 2. Currículum

- 1. La definició de currículum i dels elements que l'integren serà l'establida en l'article 2 del Reial Decret 1105/2014.
- 2. Per al conjunt del primer cicle de l'Educació Secundària Obligatòria, per al segon cicle de l'Educació Secundària Obligatòria i per a cada un dels dos cursos de Batxillerat, els continguts comuns, els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluables que conformen el currículum bàsic de les matèries del bloc d'assignatures troncals seran els arreplegats en l'annex I del Reial Decret 1105/2014. Els continguts i criteris d'avaluació per a cada curs amb els quals es complementen els establits per la normativa bàsica, les relacions entre les competències i els continguts i criteris d'avaluació, així com les recomanacions de metodologia didàctica, són els establits en l'annex I d'este decret.
- 3. Per al conjunt del primer cicle de l'Educació Secundària Obligatòria, per al segon cicle de l'Educació Secundària Obligatòria i per a cada un dels dos cursos del Batxillerat, els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluables que conformen el currículum bàsic de les matèries del bloc d'assignatures específiques seran els arreplegats en l'annex II del Reial Decret 1105/2014. Els continguts, els criteris d'avaluació per a cada curs que complementen els establits per la normativa bàsica, les relacions entre les competències i els continguts i criteris d'avaluació, així com les recomanacions de metodologia didàctica, són els establits en l'annex II d'este decret.
- 4. Respecte a les matèries del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica, els continguts i els criteris d'avaluació de cada curs, els estàndards d'aprenentatge avaluables, les relacions entre les competències i els continguts i criteris d'avaluació, així com les recomanacions de metodologia didàctica, són els establerts en l'annex III d'aquest decret, excepte en el que es refereix a les matèries de Taller de Reforç i Taller d'Aprofundiment, el currículum de les quals el concretaran els centres docents a partir dels currículums de les diferents assignatures.

Els centres podran oferir projectes interdisciplinaris en els quatre cursos de l'educació secundària obligatòria. El currículum d'aquests projectes interdisciplinaris serà elaborat pels centres docents a partir dels currículums de les matèries que es vagen a treballar. La conselleria competent en matèria d'educació facilitarà als centres orientacions metodològiques i materials de suport per a afavorir la implantació progressiva d'aquests projectes.

Les condicions de formació inicial requerides al professorat de centres privats per a la impartició de les matèries Tallers de Reforç, Tallers d'Aprofundiment i Projecte Interdisciplinari seran les referides a la matèria o matèries de referència del mateix curs. ¹

Article 3. Horari ²

- 1. La distribució de les sessions lectives setmanals per a impartir cada una de les matèries en els corresponents cursos de l'educació secundària obligatòria és la que figura en l'annex IV d'aquest decret.
- 2. La distribució de les sessions lectives setmanals per a impartir cada una de les matèries en els corresponents cursos del batxillerat és la que figura en l'annex V d'aquest decret.
- 3. Els centres docents públics i privats concertats podran efectuar ampliacions de l'horari escolar sense que, en cap cas, s'imposen aportacions a les famílies ni exigències per a la conselleria competent en matèria d'educació, tal com estableix l'article 120.4 de la Llei orgánica 2/2006. L'ampliació de l'horari escolar podrà efectuar-se per mitjà de l'increment del nombre de sessions lectives diàries, sense perjudici del que disposa la normativa vigent en matèria de jornada escolar.

CAPÍTOL III. Autonomia i participació

Article 4. Elements de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques en l'Educació Secundària Obligatòria i en el Batxillerat hauran de concretar, almenys, els apartats següents:

- 1. Introducció.
- a) Justificació de la programació.
- b) Contextualització.
- 2. Objectius de l'etapa respectiva vinculats amb la matèria o l'àmbit.
- 3. Competències.
- 4. Continguts.
- 5. Unitats didàctiques.
- a) Organització de les unitats didàctiques.
- b) Distribució temporal de les unitats didàctiques.
- 6. Metodologia. Orientacions didàctiques.
- a) Metodologia general i específica. Recursos didàctics i organitzatius.
- b) Activitats i estratègies d'ensenyança i aprenentatge. Activitats complementàries.
- 7. Avaluació de l'alumnat.
- a) Criteris d'avaluació.
- b) Instruments d'avaluació.
- c) Criteris de qualificació.
- d) Activitats de reforç i ampliació.
- 8. Mesures d'atenció a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb necessitat de compensació educativa.
 - 9. Elements transversals
 - a) Foment de la lectura. Comprensió lectora. Expressió oral i escrita.
 - b) Comunicació audiovisual. Tecnologies de la informació i de la comunicació.
 - c) Emprenedoria.
 - d) Educació cívica i constitucional.
 - 10. Avaluació de la pràctica docent i indicadors d'èxit.

Article 5. Elaboració, supervisió i avaluació de les programacions didàctiques

- 1. En l'Educació Secundària Obligatòria i en el Batxillerat, la planificació de la programació docent de cada matèria o àmbit serà de curs.
- 2. Les programacions didàctiques seran elaborades pel departament didàctic que tinga encomanada la impartició de la matèria o àmbit corresponent, sota la coordinació i la direcció del

¹ Apartat 4 redactat pel **Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell**, pel qual es modifica el Decret 87/2015, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat a la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 8284 de 30.04.2018) Ref. Base de dades 004238/2018.

² Article 3 redactat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell.

cap de departament, i tenint en compte les directrius i els criteris establits per la comissió de coordinació pedagògica, o de qui en tinga atribuïdes les funcions.

- 3. En les programacions de les matèries i dels àmbits de l'Educació Secundària Obligatòria es tindran en compte, a més, les orientacions dels equips de transició per a procurar la correcta coordinació i continuïtat entre l'Educació Primària i l'Educació Secundària Obligatòria, tot això, sense perjuí dels mecanismes de coordinació que establisquen els centres docents que impartisquen ambdós etapes en els seus respectius projectes educatius.
- 4. En el procediment d'elaboració de les programacions didàctiques es prestarà especial atenció a la programació docent de les diferents matèries i àmbits, així com als elements transversals del currículum, l'orientació dels quals es desenrotllarà en els termes concretats per l'article 6 del Reial Decret 1105/2014.
- 5. Una vegada elaborades les programacions didàctiques, estes estaran a disposició de tots els membres de la comunitat educativa i seran accessibles per estos en qualsevol moment.
- 6. La direcció del centre docent comprovarà que l'elaboració de les programacions didàctiques s'ajusta formalment al que establix la normativa vigent. Així mateix, la Inspecció d'Educació supervisarà i realitzarà el seguiment de les programacions.
- 7. En virtut del que disposen els articles 20.4 i 30.1 del Reial Decret 1105/2014, el professorat avaluarà tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyança i la seua pròpia pràctica docent, i per a això establirà indicadors d'èxit en les programacions didàctiques, segons s'indica en l'article 4.10 d'este decret. Així mateix, s'avaluarà el procés d'ensenyança i aprenentatge prenent com referent l'avaluació contínua de les diferents matèries impartides, i la influència dels diversos elements en el rendiment i en els resultats de l'avaluació de l'alumnat. Les propostes de millora que es realitzen sobre la programació didàctica a partir de la seua avaluació hauran de ser arreplegades en les programacions didàctiques del curs escolar següent.

Article 6. Autonomia dels centres

- 1. L'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres docents es portarà a la pràctica en els termes indicats en els articles 3.2 i 7 del Reial Decret 1105/2014, a través del desenrotllament i concreció curricular, de la concreció de les mesures d'atenció a la diversitat i de l'aprovació de les seues normes d'organització i funcionament.
- 2. L'organització i el funcionament dels centres, les activitats docents, les formes de relació que s'establisquen entre els membres de la comunitat educativa i les activitats complementàries i extraescolars s'orientaran a facilitar el desenrotllament en l'alumnat de les competències establides en el currículum.
- 3. Per a garantir el dret a una formació integral de tots els alumnes i les alumnes, el claustre i la direcció del centre propiciaran un clima ordenat i cooperatiu entre tots els membres de la comunitat educativa. La conselleria competent en matèria d'educació vetlarà perquè el professorat reba el tracte, la consideració i el respecte concordes amb la importància social de la seua professió i la realitat de la seua tasca diària, en compliment de la legislació de la Comunitat Valenciana d'autoritat del professorat.
- 4. Els centres docents promouran accions destinades a fomentar la qualitat educativa en els termes que especifica l'article 122.bis de la Llei Orgànica 2/2006.
- 5. L'autonomia pedagògica i organitzativa es vincularà a l'avaluació del centre com a mecanisme de millora contínua de la qualitat de l'ensenyança.

Article 7. Participació de l'alumnat i dels representants legals de l'alumnat

- 1. La participació dels representants legals de l'alumnat en el procés educatiu s'efectuarà segons establix l'article 8 del Reial Decret 1105/2014.
- 2. Els centres docents cooperaran estretament amb els representants legals dels alumnes i les alumnes menors d'edat, i establiran mecanismes per a afavorir-ne la participació en el procés educatiu de l'alumnat, tot això, a fi de respectar i potenciar la responsabilitat de les famílies en el mencionat procés. Entre estos mecanismes, els centres docents promouran els compromisos amb l'alumnat, i amb els seus representants legals quan es tracte d'alumnat menor edat, considerant el que disposa l'article 7.3 del Reial Decret 1105/2014, així com en la normativa vigent a la Comunitat Valenciana per la qual es regula la declaració de compromís família-tutor entre les famílies o representants legals de l'alumnat i els centres educatius de la Comunitat Valenciana
- 3. Els centres docents establiran vies perquè hi haja una coordinació i informació periòdica amb l'alumnat, i amb els seus representants legals quan este siga menor d'edat. En tot cas, els

centres docents els informaran sobre els criteris i procediments d'avaluació establits en les diferents programacions didàctiques. Després de cada sessió d'avaluació, la tutora o el tutor els comunicarà la informació acordada en la mencionada sessió sobre el desenrotllament del seu procés educatiu, utilitzant el model que determine el centre docent. Després de l'avaluació final en cada curs s'informarà per escrit sobre el resultat de l'esmentada avaluació, amb indicació dels resultats obtinguts en totes les matèries i àmbits; els resultats de les avaluacions individualitzades, si és el cas; les decisions relatives a la promoció o repetició de curs; les mesures d'atenció a la diversitat previstes, si calen perquè l'alumnat progresse en el seu procés educatiu, i totes les altres qüestions que acorde el professorat del grup en relació amb el procés educatiu de l'alumne o alumna.

4. A fi de garantir la participació i col·laboració dels representants legals de l'alumnat en el funcionament dels centres educatius, els equips directius dels centres públics i la titularitat i la direcció dels centres privats concertats establiran mecanismes per a la coordinació amb els òrgans de les associacions de mares i pares constituïdes en el centre docent, en els termes previstos per la normativa vigent.

CAPÍTOL IV. Avaluació

Article 8. Aspectes generals de l'avaluació de l'alumnat

- 1. D'acord amb el que disposen els articles 20.2 i 30.1 del Decret 1105/2014, l'avaluació serà contínua i formativa, tant en Educació Secundària Obligatòria com en Batxillerat. Atés el caràcter continu de l'avaluació, esta tindrà com a fi detectar les dificultats en el moment en què es produïsquen, analitzar les seues causes i, en conseqüència, reorientar la intervenció educativa i adequar-la a la diversitat de capacitats, ritmes d'aprenentatge, interessos i motivacions de l'alumnat. Així mateix, el caràcter formatiu implicarà que l'avaluació siga un instrument per a la millora tant dels processos d'ensenyança com dels processos d'aprenentatge.
- 2. Dins del procés d'ensenyança i aprenentatge, l'equip docent de cada grup d'alumnes celebrarà sessions d'avaluació per a valorar tant els aprenentatges de l'alumnat, com els processos d'ensenyança i la seua pròpia pràctica docent. De conformitat amb els articles 20.7 i 30.3 del Reial Decret 1105/2014, l'equip docent estarà constituït en cada cas pels professors i professores de l'estudiant, coordinat pel tutor o tutora. L'equip docent actuarà de manera col·legiada al llarg del procés d'avaluació i en l'adopció de les decisions resultants d'este. En este sentit, en els centres públics els serà aplicable el que preveu el capítol II del títol II de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú. En les seues actuacions, l'equip docent podrà comptar amb l'assessorament del departament d'orientació o de qui en tinga atribuïdes les funcions.
- 3. Els centres docents, en virtut de la seua autonomia pedagògica i organitzativa, establiran el nombre i el calendari de les sessions d'avaluació que es realitzaran durant cada curs escolar. En tot cas, es realitzaran tres sessions d'avaluació durant el curs, una per trimestre, a més d'una avaluació inicial durant el primer mes lectiu.
- 4. En l'avaluació inicial, es procedirà a l'anàlisi de les dades i informacions anteriors de les quals es dispose sobre l'alumnat, i en conseqüència, l'equip docent adoptarà les mesures complementàries per a l'alumnat que ho requerisca.
- 5. En cada sessió d'avaluació, es faran constar en l'acta els acords presos, les decisions adoptades i la informació que s'ha de transmetre a l'alumnat, i als seus representants legals si és menor d'edat, sobre el seu procés educatiu. Esta informació inclourà, excepte en el cas de l'avaluació inicial, les qualificacions obtingudes per l'alumne o alumna en les distintes matèries i àmbits.
- 6. Als efectes del que establixen els articles 20.8 i 30.4 del Reial Decret 1105/2014, a fi de facilitar als alumnes i a les alumnes la recuperació de les matèries amb avaluació negativa, els centres docents organitzaran en cada curs escolar les oportunes proves extraordinàries d'avaluació. La conselleria competent en matèria d'educació, a través dels seus òrgans directius competents en matèria d'ordenació acadèmica, establirà les dates en què hauran de tindre lloc les esmentades proves extraordinàries. Així mateix, en aquells casos en què l'alumnat haja promocionat a un determinat curs amb assignatures pendents de cursos anteriors, els equips docents establiran programes individualitzats per a la recuperació de les assignatures. En estos programes, es podran establir, a proposta dels departaments didàctics de cada assignatura, les condicions que permeten l'avaluació positiva de la matèria pendent per part de l'alumne o alumna sense necessitat de superar una prova final extraordinària.

7. La conselleria competent en matèria d'educació establirà la normativa que garantisca el dret de l'alumnat a una avaluació objectiva i que la seua dedicació, esforç i rendiment siguen valorats i reconeguts amb objectivitat, conforme amb allò que s'ha indicat en els articles 20.5 i 30.1 del Reial Decret 1105/2014. En esta normativa, s'establirà el procediment per a la reclamació de qualificacions obtingudes i de les decisions sobre promoció, així com les actuacions prèvies referents a la sol·licitud d'aclariments i revisions que fomenten un marc de col·laboració i enteniment mutu entre el professorat i l'alumnat i els seus representants legals.

Article 9. Referents en l'avaluació i promoció

- 1. Tant en l'Educació Secundària Obligatòria com en el Batxillerat, segons el que disposen els articles 20.1 i 30.1 del Reial Decret 1105/2014, els referents per a la comprovació del grau d'adquisició de les competències i l'èxit dels objectius de l'etapa en les avaluacions contínua i final de les matèries dels blocs d'assignatures troncals i específiques seran els criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables que figuren en els annexos I i II del mencionat reial decret. En les matèries del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica, estos referents seran els criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables que figuren en l'annex III d'este decret.
- 2. Els referents per a l'adopció de decisions de promoció de l'alumnat d'un curs de l'etapa al següent seran els criteris d'avaluació de l'assignatura i curs corresponent, segons figuren en els annexos I, II i III d'este decret, així com la concreció que realitze cada centre docent en les seues programacions didàctiques.
- 3. Les mesures perquè les condicions de realització de les avaluacions s'adapten a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu comprendran adaptacions quant als instruments i, si és el cas, els temps i suports que asseguren una correcta avaluació d'este alumnat. Estes adaptacions, en el marc de l'avaluació contínua, seran realitzades pel professor o professora responsable d'avaluar a l'alumne o alumna, assessorat pel departament d'orientació o per qui en tinga atribuïdes les funcions, i amb l'avaluació prèvia de les necessitats de l'alumne o alumna.

Article 10. Documents oficials d'avaluació i resultats de l'avaluació

- 1. Els documents oficials d'avaluació seran els establits per la disposició addicional sexta del Reial Decret 1105/2014. La conselleria competent en matèria d'educació establirà els models de cada document, de conformitat amb el que disposa la normativa bàsica en esta matèria.
- 2. Les actes d'avaluació i els expedients acadèmics, en suport físic, s'arxivaran en la secretaria del centre. Les direccions territorials competents en matèria d'educació proveiran les mesures adequades per a la seua conservació o trasllat, en cas que este haja de produir-se. Correspondrà a la secretària o al secretari dels centres públics, i a la direcció dels centres privats, la custòdia d'estos documents. Atés el seu caràcter, qualsevol sol·licitud de consulta d'estos documents haurà de ser autoritzada prèviament per la direcció del centre públic o per la persona titular del centre privat.

Sense perjuí de l'anterior, i segons el que establix la normativa vigent en matèria de sistemes d'informació per a la gestió i comunicació de dades i documents dels centres docents, es podrà establir la centralització electrònica dels documents oficials d'avaluació, sense que supose una subrogació de les facultats inherents als òrgans de cada centre.

- 3. Els resultats de l'avaluació s'expressaran en els termes que preveu l'apartat 2 de la disposició addicional sexta del Reial Decret 1105/2014.
- 4. L'equip docent podrà atorgar una matrícula d'honor als alumnes que hagen demostrat un rendiment acadèmic excel·lent al final de cada etapa per a la qual s'atorga o en l'avaluació final. Per a això, serà condició necessària que l'alumne o alumna, després de superar totes les matèries de l'etapa, haja obtingut una nota mitjana en l'etapa igual o superior a 9 punts, o bé que l'alumne o alumna haja obtingut una qualificació igual o superior a 9 punts en l'avaluació final de l'etapa corresponent. A més de la condició anterior, l'equip docent haurà d'acordar de manera col·legiada la concessió de la matrícula d'honor. Es podrà concedir una matrícula d'honor per cada 20 alumnes, o fracció del total d'estudiants de l'últim curs de l'etapa respectiva en el centre docent.
- 5. Així mateix, a fi de donar un reconeixement públic a l'esforç i dedicació de l'alumnat excel·lent en cada etapa, la conselleria competent en matèria d'educació regularà les condicions que haurà de complir l'alumnat per a poder ser proposat per a l'obtenció d'un premi extraordinari al rendiment acadèmic, del qual quedarà constància en els documents oficials d'avaluació de l'alumnat. De la mateixa manera, en l'Educació Secundària Obligatòria, la conselleria com-

petent en matèria d'educació establirà mecanismes per a la concessió de mencions honorífiques a l'alumnat l'esforç del qual meresca ser reconegut ateses les seues característiques personals o socials.

CAPÍTOL V. Atenció a la diversitat

Article 11. Aspectes generals d'atenció a la diversitat

- 1. L'atenció a la diversitat de l'alumnat en l'Educació Secundària Obligatòria i en el Batxillerat es regirà pel que es disposa, amb caràcter general, en els capítols I i II del títol II de la Llei Orgànica 2/2006, i amb el que s'establix específicament respecte a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu en l'article 9 del Reial Decret 1105/2014.
- 2. La intervenció educativa haurà d'adaptar-se a la persona, reconeixent les seues potencialitats i necessitats específiques. Des d'este plantejament, es vetlarà pel respecte a les necessitats de l'alumnat, als seus interessos, motivacions i aspiracions a fi que tot l'alumnat obtinga el màxim desenrotllament personal, intel·lectual, social i emocional, així com el màxim grau d'èxit dels objectius i competències en l'etapa que es trobe cursant.
- 3. S'assegurarà la informació, la participació i l'assessorament individualitzat a l'alumnat, i als seus representants legals si és menor d'edat, en el procés de detecció de les necessitats educatives, així com en els processos d'avaluació i intervenció.
- 4. A fi de fer efectiu i garantir el principi d'igualtat en l'exercici del dret a l'educació, la conselleria competent en matèria d'educació durà a terme accions de caràcter compensatori en relació amb les persones, grups i àmbits territorials que es troben en situacions desfavorables derivades de factors socials, econòmics, culturals, geogràfics, ètnics o d'una altra índole. Entre estes, es consideraran els supòsits d'impartició d'ensenyança mentres l'alumnat estiga ingressat en una institució hospitalària pública o requerisca hospitalització domiciliària, en els termes que regule la conselleria competent en matèria d'educació.

Article 12. Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa

Els centres docents disposaran d'un pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa, que formarà part del projecte educatiu del centre. La conselleria competent en matèria d'educació regularà el contingut del mencionat pla, que, en tot cas, inclourà les mesures de suport i reforç, així com qualsevol altra mesura d'atenció a la diversitat, que s'estiguen aplicant en el centre.

Article 13. Mesures de suport i reforç

- 1. Tindran la consideració de mesures de suport ordinàries aquelles que suposen una adaptació metodològica de les estratègies organitzatives o de la distribució temporal del currículum, sense que això supose transformació o eliminació d'elements prescriptius d'este, és a dir, continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluables.
- 2. Seran mesures de suport extraordinàries aquelles mesures o programes que suposen la transformació significativa d'un o més dels elements prescriptius del currículum, la flexibilització de la duració de l'etapa, així com aquelles mesures d'accés al currículum que requerisquen recursos personals, organitzatius i/o materials de caràcter extraordinari. Estes mesures es determinaran com una resposta individualitzada a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu, amb l'avaluació psicopedagògica prèvia, quan s'hagen mostrat insuficients altres mesures de suport ordinàries.

Article 14. Identificació, valoració i intervenció de necessitats específiques de suport educatiu

- 1. De conformitat amb l'article 71.3 de la Llei Orgànica 2/2006, la conselleria competent en matèria d'educació establirà els procediments i recursos necessaris per a identificar prompte les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat. L'atenció integral a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu s'iniciarà des del mateix moment en què la necessitat siga identificada i es regirà pels principis de normalització i inclusió.
- 2. La identificació i valoració de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu es realitzarà al més prompte possible per part dels departaments d'orientació, o per qui tinga atribuïdes estes funcions, tot això, segons el que disposa la normativa vigent.
- 3. Des de la incorporació de l'alumnat a un centre docent, serà responsabilitat de l'equip docent, coordinat pel tutor o tutora, informar el departament d'orientació, o qui en tinga atribuïdes les funcions, de les possibles necessitats específiques de suport educatiu, des del mateix moment que es detecten, per a procedir a realitzar la corresponent avaluació psicopedagògica

prèvia a l'adopció de mesures de suport i reforç corresponents. Estes mesures podran adoptarse en qualsevol moment de l'etapa, i seran objecte de seguiment i revisió a fi d'introduir les modificacions que calga.

TÍTOL II. Educació Secundària Obligatòria

CAPÍTOL I. Organització de l'Educació Secundària Obligatòria

Article 15. Objectius i fins

- 1. El desenrotllament i la concreció curricular que elaboren els centres docents com a part del seu projecte educatiu garantirà la consecució dels objectius establits per a l'etapa en l'article 11 del Reial Decret 1105/2014.
 - 2. Així mateix, esta concreció del currículum s'orientarà a la consecució dels fins següents:
- a) Adquirir els elements bàsics de la cultura, especialment en els seus aspectes humanístic, artístic, científic i tecnològic.
- b) Adaptar el currículum i els seus elements a les necessitats de cada alumne i alumna, de manera que es proporcione una atenció personalitzada i un desenrotllament personal i integral de tot l'alumnat, respectant els principis d'educació comuna i d'atenció a la diversitat de l'alumnat propis de l'etapa.
- c) Orientar l'alumnat i els seus representants legals, si és menor d'edat, sobre el progrés acadèmic i la proposta d'itineraris educatius més adequats per a cada alumne o alumna.
- d) Preparar l'alumnat per a la seua incorporació a estudis posteriors i per a la seua inserció laboral
- e) Desenrotllar bones pràctiques que afavorisquen un bon clima de treball i la resolució pacífica de conflictes, així com les actituds responsables i de respecte pels altres.
- f) Desenrotllar una escala de valors que incloga el respecte, la tolerància, la cultura de l'esforç, la superació personal i la responsabilitat en la presa de decisions per part de l'alumnat, la igualtat, la solidaritat, la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència de gènere
 - g) Consolidar en l'alumnat hàbits d'estudi i de treball.
 - h) Formar l'alumnat per a l'exercici dels seus drets i obligacions en la vida com a ciutadans.
- i) Desenrotllar metodologies didàctiques innovadores que incloguen l'aprenentatge cooperatiu, els projectes interdisciplinaris, l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, així com la pràctica de l'educació inclusiva en l'aula.
- j) Basar la pràctica docent en la formació permanent del professorat, en la innovació educativa i en l'avaluació de la pròpia pràctica docent.
- k) Elaborar materials didàctics orientats a l'ensenyança i l'aprenentatge basats en l'adquisició de competències.
- I) Utilitzar el valencià, el castellà i les llengües estrangeres com a llengües vehiculars d'ensenyament, valorant les possibilitats comunicatives de totes estes, i garantint l'ús normal, la promoció i el coneixement del valencià.

Article 16. Organització general

Segons el que disposa l'article 12 del Reial Decret 1105/2014, l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria s'organitza en matèries i comprén dos cicles, el primer de tres cursos escolars i el segon d'un. Estos quatre cursos se seguiran ordinàriament entre els dotze i els setze anys d'edat. El segon cicle o quart curs de l'Educació Secundària Obligatòria tindrà un caràcter fonamentalment propedèutic.

Article 17. Organització del primer cicle de l'educació secundària obligatòria ³

- 1. L'organització del primer cicle de l'educació secundària obligatòria es farà ajustant-se al que estableix l'annex IV d'aquest decret.
- 2. La direcció dels centres docents públics, oït el claustre, i la titularitat dels centres privats, establiran l'oferta de les matèries dels blocs d'assignatures específiques d'opció i de lliure configuració autonómica d'opció que figuren a l'annex IV d'aquest decret. A aquest efecte, als centres docents públics s'hauran d'atendre els criteris de la demanda de l'alumnat, la disponibilitat de professorat amb destinació definitiva al centre, el caràcter progressiu del currículum de de-

³ Article 17 redactat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell.

terminades matèries al llarg dels diferents cursos, així com les possibilitats organitzatives i la disponibilitat de recursos.

- 3. Els centres que desitgen oferir una o diverses matèries més en el bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica podran fer-ho en el marc d'una ampliació de l'horari lectiu, en virtut de la seua autonomia. L'oferta d'aquestes matèries requerirà l'elaboració del currículum pel centre docent sol·licitant, així com l'autorització prèvia del currículum esmentat per part de la conselleria competent en matèria d'educació, a través de l'òrgan competent en matèria d'ordenació acadèmica i segons el procediment que establisca reglamentàriament la conselleria esmentada.
- 4. Segons el que preveu l'article 15.2 del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, a fi de promoure l'hàbit de la lectura, s'hi dedicarà un temps en la pràctica docent de totes les matèries.

Article 18. Organització del segon cicle de l'educació secundària obligatòria 4

- 1. Segons l'article 14.1 del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, els pares, mares o tutors legals o, si és el cas, l'alumnat podran triar cursar el quart curs de l'educació secundària obligatòria per una de les dues opcions següents:
 - a) Opció d'ensenyaments acadèmics per a la iniciació al batxillerat.
 - b) Opció d'ensenyaments aplicats per a la iniciació a la formació professional.
- A aquest efecte, no seran vinculants les opcions cursades en el tercer curs de l'educació secundària obligatòria. L'alumnat haurà de poder assolir els objectius de l'etapa i el grau d'adquisició de les competències corresponents tant per l'opció d'ensenyaments acadèmics com per la d'ensenyaments aplicats.
- 2. L'alumnat cursarà, en cada una de les opcions assenyalades, les matèries que figuren en l'annex IV d'aquest decret amb les especificacions que conté.
- 3. La direcció dels centres docents públics, oït el claustre, i la titularitat dels centres privats establiran l'oferta de les matèries dels blocs d'assignatures específiques d'opció i de lliure configuració autonómica d'opció. A aquest efecte, als centres docents públics s'hauran d'atendre els criteris de la demanda de l'alumnat, la disponibilitat de professorat amb destinació definitiva al centre, el caràcter progressiu del currículum de determinades matèries al llarg dels diferents cursos, així com les possibilitats organitzatives i la disponibilitat de recursos.
- 4. Els centres que desitgen oferir una o diverses matèries més en el bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica podran fer-ho en el marc d'una ampliació de l'horari lectiu, en virtut de la seua autonomia. L'oferta d'aquestes matèries requerirà l'elaboració del currículum pel centre docent sol·licitant, així com amb l'autorització prèvia del currículum esmentat per part de la conselleria competent en materia d'educació, mitjançant l'òrgan competent en matèria d'ordenació acadèmica i segons el procediment que establisca reglamentàriament la conselleria esmentada.
- 5. Segons el que preveu l'article 15.2 del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, a fi de promoure l'hàbit de la lectura, s'hi dedicarà un temps en la pràctica docent de totes les matèries.

CAPÍTOL II. Avaluació en l'Educació Secundària Obligatòria

Article 19. Caràcter de l'avaluació

- 1. L'avaluació en l'Educació Secundària Obligatòria, a més de tindre un caràcter continu i formatiu en els termes que preveu l'article 8 d'este decret, també tindrà un caràcter integrador. Este caràcter, segons el que establix l'article 20.2 del Reial Decret 1105/2014, implica que haurà de tindre's en compte des de totes i cada una de les assignatures la consecució dels objectius establits per a l'etapa i del desenrotllament de les competències corresponent. El caràcter integrador de l'avaluació no impedirà que el professorat realitze de manera diferenciada l'avaluació de cada assignatura tenint en compte els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluables de cada una d'estes.
- 2. En l'avaluació de l'alumnat i en les decisions de promoció es donarà una especial consideració a les qualificacions obtingudes en les matèries de Valencià: Llengua i Literatura; Llengua Castellana i Literatura; Matemàtiques; Matemàtiques Orientades a les Ensenyances Acadèmiques; i Matemàtiques Orientades a les Ensenyances Aplicades; atés el seu caràcter instrumental per a l'adquisició d'altres coneixements, així com al grau d'adquisició de la compe-

⁴ Article 18 redactat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell.

tència en comunicació lingüística i de la competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia en el conjunt de matèries.

3. Als efectes del que preveu l'article 20.3 i en l'apartat 4 de la disposició addicional segona del Reial Decret 1105/2014, entre les mesures destinades a l'alumnat per al que s'hagen previst adaptacions curriculars individuals significatives també es podrà incloure, dins del procés d'avaluació contínua exclusivament, la realització de proves específiques que prenguen com a referent els elements del currículum fixats en les mencionades adaptacions.

Article 20. Promoció

- 1. Les decisions sobre promoció de l'alumnat s'adoptaran en l'última sessió d'avaluació de cada curs escolar, en el context del procés d'avaluació contínua, i en els termes que preveuen els articles 22.1, 22.2 i 22.4 del Reial Decret 1105/2014.
- 2. De conformitat amb l'article 22.6 del Reial Decret 1105/2014, la mesura de repetició de curs haurà d'anar acompanyada d'un pla específic personalitzat, orientat a la superació de les dificultats detectades en el curs anterior. Estos plans específics personalitzats seran elaborats per l'equip docent de cada grup, d'acord amb els criteris establits per la comissió de coordinació pedagògica, o qui en tinga atribuïdes les funcions, i amb l'assessorament, si és el cas, del personal docent especialista en orientació educativa.
- 3. Als efectes previstos en l'article 21.7 del Reial Decret 1105/2014, els alumnes i les alumnes que, havent-se presentat a l'avaluació final d'Educació Secundària Obligatòria, no l'hagen superada, podran romandre extraordinàriament un any més cursant el quart curs de l'Educació Secundària Obligatòria, bé en l'opció cursada o bé en l'altra opció, sense que la mencionada permanència tinga cap efecte acadèmic. Esta mesura podrà ser autoritzada a l'alumne o alumna per una única vegada seguint el procediment que establisca la conselleria competent en matèria d'educació, amb la sol·licitud prèvia de l'alumne o dels seus representants legals si és menor d'edat. L'autorització estarà supeditada al fet que la mesura siga proposada per l'equip docent de l'alumne o alumna, a la disponibilitat de llocs escolars vacants en l'opció de quart curs triada, i que l'alumne o alumna no haja esgotat el límit de repeticions indicat en l'article 22.4 del Reial Decret 1105/2014 ni el límit d'edat establit per l'article 4.2 de la Llei Orgànica 2/2006.

Article 21. Avaluació final d'Educació Secundària Obligatòria i títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria

- 1. En virtut del que disposa l'article 21 del Reial Decret 1105/2014, en finalitzar el quart curs, els alumnes i les alumnes realitzaran una avaluació individualitzada per l'opció d'ensenyances acadèmiques o per la d'ensenyances aplicades. En la mencionada avaluació s'hi inclourà l'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura, de conformitat amb la disposició addicional sèptima del mencionat reial decret.
- 2. Segons disposa l'article 144.1 de la Llei Orgànica 2/2006, les proves seran aplicades i qualificades per professorat del Sistema Educatiu Espanyol extern al centre.
- 3. Tal com s'indica en l'article 21.7 del Reial Decret 1105/2014, els centres docents, d'acord amb els resultats obtinguts pels seus alumnes i en funció del diagnòstic i informació proporcionats pels esmentats resultats, establiran mesures ordinàries o extraordinàries en relació amb les seues propostes curriculars i pràctica docent. Estes mesures es fixaran en plans de millora de resultats col·lectius o individuals que permeten, en col·laboració amb les famílies i utilitzant els recursos de suport educatiu facilitats per les administracions educatives, incentivar la motivació i l'esforç dels alumnes per a resoldre les dificultats.
- 4. Amb independència d'allò que s'ha especificat en els apartats anteriors, la conselleria competent en matèria d'educació podrà realitzar avaluacions externes amb fins de diagnòstic a tot l'alumnat en finalitzar qualssevol dels cursos de l'Educació Secundària Obligatòria.
- 5. Els centres utilitzaran els resultats d'estes avaluacions per a, entre altres fins, organitzar les mesures d'atenció a la diversitat i els programes dirigits a millorar l'atenció a l'alumnat.

CAPÍTOL III. Atenció a la diversitat

Article 22. Mesures d'atenció a la diversitat ⁵

- 1. Considerant el que disposen els articles 16.1 i 16.2 del Reial Decret 1105/2014, així com el que preveu l'article 13 d'este decret, seran mesures ordinàries el suport en grups ordinaris, els agrupaments flexibles, els reforços, els desdoblaments de grups, les adaptacions d'accés al currículum que no impliquen l'adopció de mesures de caràcter extraordinari, l'orientació educativa, psicopedagògica i professional, la tutoria, i la integració de matèries en àmbits de coneixement en el primer curs com a mesura de transició des de l'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatòria. També seran mesures ordinàries aquelles altres que, en el marc de la normativa vigent, proposen els centres com a part del seu projecte educatiu.
- 2. Considerant el que disposen els articles 16.1 i 16.2 del Reial Decret 1105/2014, així com el que preveu l'article 13 d'este decret, seran mesures extraordinàries les adaptacions d'accés al currículum que impliquen l'adopció de mesures de caràcter extraordinari significativament diferents de les que els centres educatius de manera general poden oferir, les adaptacions curriculars individuals significatives, els programes de millora de l'aprenentatge i del rendiment, així com aquells altres programes específics de tractament personalitzat per a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu.
- 3. També es consideraran mesures extraordinàries la repetició de curs, atés el caràcter excepcional d'esta mesura indicat en l'article 22.1 del Reial Decret 1105/2014, de manera que esta mesura es prendrà després d'haver esgotat les mesures ordinàries de reforç i suport per a resoldre les dificultats d'aprenentatge de l'alumne o alumna, així com el conseqüent pla específic personalitzat de l'alumne o alumna durant el curs repetit. D'altra banda, també tindrà la consideració de mesura extraordinària la prolongació de l'escolarització de l'alumnat en l'etapa un any més, segons indica l'article 16.3 del mencionat reial decret.
- 4. Segons el que disposa l'article 16.2 del Reial Decret 1105/2014, els centres tindran autonomia per a organitzar els grups i les matèries de manera flexible i per a adoptar les mesures d'atenció a la diversitat més adequades a les característiques del seu alumnat i que permeten el millor aprofitament dels recursos de què dispose. Les mesures d'atenció a la diversitat que adopte cada centre formaran part del seu projecte educatiu, de conformitat amb el que establix l'article 121.2 de la Llei Orgànica 2/2006.
- 5. Per a facilitar l'èxit escolar i l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria a la totalitat de l'alumnat, la conselleria competent en matèria d'educació podrà establir programes específics d'atenció a la diversitat en 4t curs d'Educació Secundària Obligatòria, que donen continuïtat als programes de millora de l'aprenentatge i del rendiment. Estos programes seran considerats com a mesures extraordinàries d'atenció a la diversitat.
- 6. La conselleria competent en matèria d'educació, com a mesura extraordinària d'atenció a la diversitat, podrà establir programes específics d'atenció a la diversitat de l'alumnat, especialment destinats a aquells alumnes que presenten dificultats d'adaptació al medi escolar i a l'entorn educatiu, existisca risc d'exclusió social i de conductes disruptives, presenten tendència a l'abandó i a l'absentisme escolar crònic o molt accentuat i per tant hi haja escasses expectatives d'obtindre el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria de manera ordinària.

Estos programes es desenrotllaran per mitjà de la cooperació entre centres educatius i corporacions locals i, excepcionalment, amb entitats col·laboradores, sempre dins d'un entorn formatiu, combinant les activitats lectives amb taller o altres activitats pràctiques per a l'aproximació al món laboral.»

Article 23. Alumnat que presenta necessitats educatives especials

L'alumnat que presenta necessitats educatives especials es troba definit en l'article 73 de la Llei Orgànica 2/2006. La identificació i valoració d'este alumnat, i les mesures a adoptar, seran les previstes en els articles 74 i 75 de l'esmentada llei orgànica; en els articles 9.4, 16.3, 20.3, i en l'apartat 4 de la disposició addicional segona del Reial Decret 1105/2014; així com en l'article anterior d'este decret.

Apartats 5 i 6 afegits pel **Decret 136/2015**, **de 4 de setembre**, **del Consell**, pel qual es modifiquen el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, i el Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'establix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana (DOGV núm. 7611 de 09.09.2015) Ref. Base de dades 007259/2015.

Article 24. Adaptacions curriculars

- 1. Els equips docents, coordinats pel tutor o tutora, i assessorats pel departament d'orientació o per qui en tinga atribuïdes les funcions, elaborarà les adaptacions curriculars necessàries per a donar una resposta educativa ajustada a les necessitats de l'alumnat que presenta necessitats específiques de suport educatiu.
- 2. Les adaptacions d'accés al currículum seran les mesures organitzatives, que adapten temps, mitjans i altres elements, planificades perquè l'alumnat que presente necessitats específiques de suport educatiu puga desenrotllar el currículum ordinari en igualtat de condicions respecte a la resta d'alumnat. En cas d'alumnat amb necessitats educatives especials, estes adaptacions d'accés podran incloure recursos de suport, prèvia avaluació psicopedagògica.
- 3. Les adaptacions curriculars individuals significatives que adapten, per a una o diverses assignatures, continguts, criteris d'avaluació o estàndards d'aprenentatge avaluables del currículum establit per mitjà d'este decret, a fi d'atendre l'alumnat amb necessitats educatives especials que les necessite, es programaran partint del nivell de competència curricular de l'alumne o alumna. Estes adaptacions hauran de ser elaborades a l'inici de cada curs per l'equip docent, considerant les assignatures el currículum de les quals serà objecte d'adaptació, i seran autoritzades pel director o la directora, en els termes establits per la conselleria competent en matèria d'educació.

Segons el que disposa l'article 9.4 del Reial Decret 1105/2014, les mencionades adaptacions es realitzaran buscant el màxim desenrotllament possible de les competències; l'avaluació contínua i la promoció prendran com a referent els elements fixats en les mencionades adaptacions. En qualsevol cas, els alumnes amb adaptacions curriculars significatives hauran de superar l'avaluació final per a poder obtindre el títol corresponent.

Els resultats de l'avaluació de les assignatures que hagen sigut objecte d'adaptació curricular individual significativa s'expressaran en els mateixos termes i amb les mateixes escales establides per la normativa vigent.

Article 25. Prolongació de l'escolarització un any més en l'etapa

La mesura prevista en l'article 16.3 del Reial Decret 1105/2014, respecte a la prolongació de l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials en centres ordinaris un any més en l'etapa, podrà sol·licitar-se en qualsevol curs de l'etapa una vegada l'alumne o alumna ja haja esgotat el límit de dos repeticions com a màxim dins de l'etapa, que establix l'article 22.4 del mencionat reial decret. Esta mesura requerirà l'autorització prèvia de la direcció territorial competent en matèria d'educació.

Article 26. Altes capacitats

- 1. La identificació, valoració i atenció de l'alumnat amb altes capacitats es realitzarà segons el que disposen els articles 9.5 i 15.4 del Reial Decret 1105/2014.
- 2. Els centres docents inclouran en el seu pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa les mesures pertinents per a identificar i valorar les necessitats específiques de l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals, en col·laboració amb el departament d'orientació o qui en tinga atribuïdes les funcions.
- 3. Les adaptacions específiques del currículum per a este alumnat en què es propose una ampliació o enriquiment dels continguts de les diferents matèries requerirà una avaluació psicopedagògica prèvia. Estes adaptacions hauran de ser elaborades per l'equip docent i seran autoritzades pel director o la directora.
- 4. La flexibilització de l'escolarització de l'alumnat en l'Educació Secundària Obligatòria es realitzarà segons els criteris establits en l'article 7 del Reial Decret 943/2003, de 18 de juliol, pel qual es regulen les condicions per a flexibilitzar la duració dels diversos nivells i etapes del sistema educatiu per als alumnes superdotats intel·lectualment, o norma que el substituïsca. En tot cas, esta mesura requerirà el consentiment exprés dels representants legals de l'alumne o alumna, així com els informes favorables de l'equip docent, del departament d'orientació o de qui en tinga atribuïdes les funcions, i l'autorització de la direcció territorial competent en matèria d'educació; tot això, segons el procediment que establisca la conselleria competent en matèria d'educació.

Article 27. Incorporació tardana

 L'escolarització i atenció de l'alumnat que s'incorpore de manera tardana al sistema educatiu es realitzarà en els termes indicats en els articles 78 i 79 de la Llei Orgànica 2/2006, així com en l'article 18 del Reial Decret 1105/2014.

- 2. Els programes específics autoritzats per la conselleria competent en matèria d'educació a fi d'atendre les necessitats de l'alumnat que presente greus carències lingüístiques o en les seues competències o coneixements bàsics, a fi de facilitar la seua integració en el curs corresponent, es desenrotllaran de manera que progressivament l'alumne o alumna romanga el major temps possible en el grup ordinari de referència. Estos programes seguiran una metodologia basada en el reforç de les assignatures instrumentals i el treball interdisciplinari.
- 3. A fi de fer efectius els principis d'inclusió i no-discriminació, es promourà en els centres educatius l'educació intercultural, el respecte a les diferències i la pluralitat cultural, en el marc dels valors constitucionals.

Article 28. Dificultats d'aprenentatge

La identificació, valoració i atenció de l'alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge es realitzarà segons el que disposen l'article 79.bis de la Llei Orgànica 2/2006 i en els articles 9.3 i 15.4 del Reial Decret 1105/2014. La conselleria competent en matèria d'educació adoptarà les mesures necessàries per a identificar l'alumnat i valorar de forma primerenca les seues necessitats, i regularà les mesures adequades per a la seua atenció.

Article 29. Acció tutorial i orientació

- 1. A fi de fer complir l'article 15.3 del Reial Decret 1105/2014, els centres docents promouran les mesures necessàries perquè la tutoria personal de l'alumnat i l'orientació educativa, psicopedagògica i professional constituïsquen un element fonamental en l'ordenació d'esta etapa.
- 2. Cada grup d'alumnat tindrà un tutor o tutora que serà responsable, entre altres aspectes, de coordinar l'avaluació i l'orientació personal dels alumnes i les alumnes, amb el suport del departament d'orientació o de qui en tinga atribuïdes les funcions. El professorat tutor facilitarà l'accés de l'alumnat, o dels seus representants legals si és menor d'edat, a la dinàmica escolar per mitjà de l'activació de processos d'informació mútua i de col·laboració, a fi de coordinar el seguiment dels processos d'ensenyança i aprenentatge, vetlant pel progrés acadèmic de l'alumnat i pel seu desenrotllament integral.
- 3. L'alumnat, o els seus representants legals si és menor d'edat, facilitarà la informació necessària per a l'adequada orientació i presa de decisions sobre el seu procés educatiu.
- 4. De conformitat amb l'article 22.7 del Reial Decret 1105/2014, al final de cada un dels cursos d'Educació Secundària Obligatòria s'entregarà als pares, mares o tutors legals de cada alumne o alumna un consell orientador, que inclourà una proposta a pares, mares o tutors legals o, si és el cas, a l'alumne o alumna de l'itinerari més adequat a seguir, així com la identificació, per mitjà d'informe motivat, del grau de l'èxit dels objectius de l'etapa i d'adquisició de les competències corresponents que justifica la proposta. Si es considera necessari, el consell orientador podrà incloure una recomanació als pares, mares o tutors legals i si és el cas a l'alumnat sobre la incorporació a un programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment o a un cicle de Formació Professional Bàsica.

El consell orientador tindrà caràcter confidencial. Serà elaborat per l'equip docent de l'alumne o alumna, coordinat pel tutor o tutora, amb l'assessorament del departament d'orientació o de qui en tinga atribuïdes les funcions, i segons el model que establisca la conselleria competent en matèria d'educació. El consell orientador s'inclourà en l'expedient de l'alumne o de l'alumna.

Article 30. Programes de millora de l'aprenentatge i del rendiment

- 1. Les condicions i el procediment d'accés als programes de millora de l'aprenentatge i del rendiment seran conformes amb l'article 19.2 del Reial Decret 1105/2014. A este efecte, la incorporació de l'alumnat amb el perfil indicat en el dit precepte, i que complisca els requisits establits en este, es realitzarà per mitjà de proposta de l'equip docent als representants legals de l'alumnat a través del consell orientador segons allò que s'ha indicat en l'article 22.7 del Reial Decret 1105/2014. L'equip docent efectuarà la proposta d'incorporació al programa prèvia comprovació que l'alumnat s'ajusta al perfil i complix els requisits abans indicats, vista l'avaluació tant acadèmica com psicopedagògica de l'alumne o alumna, vistes les mesures d'atenció a la diversitat adoptades, i valorant la idoneïtat d'esta mesura extraordinària per considerar que s'han mostrat insuficients altres mesures de suport ordinàries.
- 2. Una vegada realitzada la proposta d'incorporació al programa per part de l'equip docent, la direcció del centre resoldrà respecte a la incorporació de l'alumnat a este, que es realitzarà oïts els mateixos alumnes i els seus pares, mares o tutors legals. Estos últims hauran de donar el seu consentiment exprés per a l'adopció d'esta mesura extraordinària.

- 3. En els termes indicats en l'article 19.3 del Reial Decret 1105/2014, els programes de millora de l'aprenentatge i del rendiment s'organitzaran en els diferents centres docents, bé de manera integrada, o bé per matèries diferents de les establides amb caràcter general, és a dir, per àmbits. Els centres docents, en virtut de la seua autonomia pedagògica i de l'organització que realitzen dels seus recursos, determinaran la modalitat d'impartició, tant en segon curs com en tercer, de forma integrada o per àmbits, tot això, en els termes que establisca la conselleria competent en matèria d'educació.
- 4. De conformitat amb l'article 19.3.b del Reial Decret 1105/2014, en els programes organitzats per àmbits es crearan grups específics per a l'alumnat que seguisca estos programes, el qual tindrà, a més, un grup de referència amb què cursarà les matèries no pertanyents al bloc d'assignatures troncals. En el grup específic, l'alumnat cursarà els tres àmbits establits en l'esmentat article, en horari paral·lel al corresponent a les assignatures troncals i a l'assignatura Valencià: Llengua i Literatura. Respecte a la resta d'assignatures no integrades en els àmbits, estes es cursaran amb la resta de companys i companyes del seu grup de referència amb un currículum adaptat.
- 5. En tot cas, d'acord amb allò que s'ha indicat en l'article 19.4 del Reial Decret 1105/2014, cada programa haurà d'especificar la metodologia, l'organització dels continguts i de les matèries i les activitats pràctiques que garantisquen l'èxit dels objectius de l'etapa i l'adquisició de les competències que permeten a l'alumnat promocionar a quart curs al finalitzar el programa i obtindre el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria. A més, es potenciarà l'acció tutorial com a recurs educatiu que puga contribuir d'una manera especial a esmenar les dificultats d'aprenentatge i a atendre les necessitats educatives dels alumnes. A este efecte, els centres docents concretaran el currículum. La concreció curricular serà elaborada pel professorat responsable del programa, assessorat pels departaments didàctics corresponents i pel departament d'orientació, o per qui en tinga atribuïdes les funcions, sota la coordinació de la direcció d'estudis.
- 6. En els programes organitzats per matèries diferents de les establides amb caràcter general, la tutoria de l'alumnat del programa correspondrà a un dels professors dels àmbits.
- 7. L'avaluació de l'alumnat es realitzarà conforme amb el que disposa l'article 19.5 del Reial Decret 1105/2014.
- 8. En els programes organitzats de manera integrada, l'avaluació contínua i la promoció es realitzaran segons la normativa general en matèria d'avaluació, de manera que si hi ha adaptacions curriculars per a algun alumne o alumna, seran els elements d'estes adaptacions els que es prenguen com a referent.
- 9. En els programes organitzats per matèries diferents de les establides amb caràcter general, el professorat prendrà com a referent per a l'avaluació els criteris d'avaluació específics del programa i els elements de les adaptacions curriculars realitzades a l'alumnat. Als efectes de promoció, l'alumnat promocionarà quan haja superat tots els àmbits i matèries cursats. Si l'alumne o alumna té avaluació negativa en algun àmbit o matèria, l'equip docent promocionarà l'alumne o alumna quan es donen conjuntament les condicions següents:
 - a) Que l'alumne no tinga avaluació negativa en dos o en els tres àmbits.
- b) Que l'equip docent considere que la naturalesa de les matèries i àmbits amb avaluació negativa no impedix l'alumne o alumna seguir amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la promoció beneficiarà la seua evolució acadèmica.

Article 31. Transició de l'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatòria

- 1. Els centres d'Educació Primària i els d'Educació Secundària Obligatòria als quals estiguen adscrits, tant públics com privats concertats, planificaran i desenrotllaran processos de coordinació, entre els quals s'inclourà l'elaboració d'un pla de transició de l'etapa d'Educació Primària a la d'Educació Secundària Obligatòria en els termes que establisca reglamentàriament la conselleria competent en matèria d'educació, tot això, sense perjuí dels mecanismes de coordinació que establisquen els centres docents que impartisquen ambdós etapes en els seus respectius projectes educatius.
- 2. Els centres docents que impartixen Educació Secundària Obligatòria podran incorporar en els seus plans de transició, entre altres mesures, la integració de matèries en àmbits de coneixement en el primer curs de l'etapa, en els termes establits per l'article 17 del Reial Decret 1105/2014 i la normativa de desplegament que dispose la conselleria competent en matèria d'educació.

TÍTOL III. Batxillerat

CAPÍTOL I. Organització del Batxillerat

Article 32. Objectius i fins

- 1. El desenrotllament i la concreció curricular que elaboren els centres docents com a part del seu projecte educatiu garantirà la consecució dels objectius establits per a l'etapa en l'article 25 del Reial Decret 1105/2014.
 - 2. Així mateix, esta concreció del currículum s'orientarà a la consecució dels fins següents:
- a) Aprofundir en l'acció educativa, per a proporcionar a l'alumnat formació, maduresa intel·lectual i humana, coneixements i habilitats que els permeten desenrotllar funcions socials i incorporar-se a la vida activa amb responsabilitat i competència.
 - b) Capacitar l'alumnat per a accedir a l'educació superior.
- c) Dotar l'alumnat d'una formació i uns coneixements generals en relació amb les competències de caràcter més transversal; junt amb una preparació especialitzada, en el marc de la modalitat, i si és el cas via, de Batxillerat triada.
- d) Consolidar bones pràctiques que afavorisquen un bon clima de treball i la resolució pacífica de conflictes, així com les actituds responsables i de respecte pels altres.
- e) Consolidar una escala de valors que incloga el respecte, la tolerància, la cultura de l'esforç, la superació personal i la responsabilitat en la presa de decisions per part de l'alumnat, la igualtat, la solidaritat, la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència de gènere.
- f) Potenciar la participació activa i democràtica de l'alumnat en l'aula i en el centre, així com en l'exercici de drets i obligacions.
- g) Desenrotllar metodologies didàctiques actives i innovadores que incloguen l'ús de mètodes i tècniques d'investigació per part de l'alumnat per a aprendre per si mateix, el treball autònom i en equip, l'aplicació dels aprenentatges en contextos reals, i l'ús sistemàtic de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- h) Basar la pràctica docent en la formació permanent del professorat, en la innovació educativa i en l'avaluació de la pròpia pràctica docent.
- i) Elaborar materials didàctics orientats a l'ensenyança i l'aprenentatge basats en l'adquisició de competències.
- j) Utilitzar el valencià, el castellà i les llengües estrangeres com a llengües vehiculars d'ensenyament, valorant les possibilitats comunicatives de totes estes.

Article 33. Organització general

- 1. El Batxillerat és una etapa postobligatòria de l'educació secundària i, per tant, té caràcter voluntari.
- 2. Segons el que disposa l'article 26.2 del Reial Decret 1105/2014, el Batxillerat comprén dos cursos, es desenrotllarà en modalitats diferents, i s'organitzarà de manera flexible, a fi que puga oferir una preparació especialitzada a l'alumnat d'acord amb les seues perspectives i interessos de formació o permeta la incorporació a la vida activa una vegada finalitzat este. Les modalitats del Batxillerat seran les següents, segons s'indica en l'article 26.4 del mencionat Reial Decret 1105/2014:
 - a) Ciències.
 - b) Humanitats i Ciències Socials.
 - c) Arts.
- 3. La modalitat d'Humanitats i Ciències Socials s'organitzarà en dos itineraris diferenciats, un d'ells d'Humanitats i l'altre de Ciències Socials.
- 4. De conformitat amb l'article 26.3 del Reial Decret 1105/2014, els alumnes i alumnes podran romandre cursant Batxillerat en règim ordinari durant quatre anys. L'alumnat que esgote este límit, en cursos consecutius o no consecutius, sense haver superat totes les matèries, únicament podrà continuar els seus estudis en els règims de Batxillerat per a persones adultes, nocturn o a distància, així com presentar-se a les proves per a obtindre directament el títol de Batxiller al qual es referix l'article 69.4 de la Llei Orgànica 2/2006.

Article 34. Canvi de modalitat i itinerari

1. De conformitat amb l'article 32.2 del Reial Decret 1105/2014, l'alumne o alumna que haja cursat el primer curs de Batxillerat en una determinada modalitat podrà passar al segon en una modalitat distinta en els termes que establisca la conselleria competent en matèria d'educació.

En este cas, es requerirà que l'alumne o alumna es matricule de les matèries de segon curs de la nova modalitat triada i, addicionalment, de totes les matèries de primer de la nova modalitat que no haja superat prèviament al cursar l'anterior modalitat.

- 2. Els canvis de modalitat també podran ser sol·licitats per part de l'alumnat que repetisca el segon curs. En este cas, haurà de matricular-se de totes les matèries de la nova modalitat, d'ambdós cursos, que no haja superat prèviament al cursar l'anterior modalitat.
- 3. En els procediments de canvi de modalitat, les matèries cursades i no superades en primer en la modalitat que s'abandona no tindran la consideració de matèries pendents quan no pertanguen a la nova modalitat triada i, en conseqüència, no siga necessària la seua superació per a completar la nova modalitat. Les matèries del bloc d'assignatures troncals cursades i superades en la modalitat que s'abandona la superació de les quals no siga necessària per a completar la nova modalitat podran substituir les assignatures específiques del primer o del segon curs en realitzar el canvi de modalitat.
- 4. L'alumnat que repetisca el primer curs podrà triar una nova modalitat al tornar a cursar primer.
- 5. En sol·licitar un canvi de modalitat, en tot cas, continuarà aplicant-se el límit de permanència en el Batxillerat en règim ordinari a què es referix l'article 33.4 d'este decret. Així mateix, l'alumnat haurà de tindre en compte allò que ha previst la normativa vigent quant a la continuïtat entre matèries de primer i de segon curs i la seua avaluació.
- 6. El canvi d'itinerari en la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials es realitzarà en els mateixos termes i seguint el mateix procediment establit per als canvis de modalitat, per analogia.

Article 35. Organització del primer curs del batxillerat ⁶

- 1. L'organització del primer curs del batxillerat es farà ajustant-se al que estableix l'annex V d'aquest decret.
- 2. La direcció dels centres docents públics, oït el claustre, i la titularitat dels centres privats establiran l'oferta de les matèries del bloc d'assignatures específiques d'opció. A aquest efecte, als centres docents públics s'hauran d'atendre els criteris de la demanda de l'alumnat, la disponibilitat de professorat amb destinació definitiva al centre, el caràcter progressiu del currículum de determinades matèries al llarg dels diferents cursos, i també les possibilitats organitzatives i la disponibilitat de recursos.
- 3. En les distintes matèries del batxillerat s'exerciran activitats que estimulen l'interès i l'hàbit de la lectura, i la capacitat d'expressar-se correctament en públic.

Article 36. Organització del segon curs del batxillerat 7

- 1. L'organització del segon curs del batxillerat es farà ajustant-se al que estableix l'annex V d'aquest decret.
- 2. La direcció dels centres docents públics, oït el claustre, i la titularitat dels centres privats establiran l'oferta de les matèries del bloc d'assignatures específiques d'opció. A aquest efecte, als centres docents públics s'hauran d'atendre els criteris de la demanda de l'alumnat, la disponibilitat de professorat amb destinació definitiva al centre, el caràcter progressiu del currículum de determinades matèries al llarg dels diferents cursos, i també les possibilitats organitzatives i la disponibilitat de recursos.
- 3. En les distintes matèries del batxillerat s'exerciran activitats que estimulen l'interès i l'hàbit de la lectura, i la capacitat d'expressar-se correctament en públic.
- 4. En aquells casos en què les matèries de segon curs triades per l'alumne o alumna impliquen la continuïtat amb matèries de primer que no haja cursat, en els termes indicats en l'article 33 i en l'annex III del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, l'alumne o alumna o coneixement d'aquesta circumstància i de les conseqüències que se'n deriven, prèviament a formalitzar la matrícula en les matèries corresponents.

CAPÍTOL II. Avaluació en el Batxillerat

Article 37. Caràcter de l'avaluació

L'avaluació en el Batxillerat, a més de tindre un caràcter continu i formatiu en els termes que preveu l'article 8 d'este decret, també tindrà un caràcter diferenciat. Este caràcter, segons el que establix l'article 30.3 del Reial Decret 1105/2014, implica que el professorat de cada matè-

⁶ Article 35 redactat pel **Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell**.

⁷ Article 36 redactat pel **Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell**.

ria decidirà, a la finalització del curs, si l'alumne o alumna ha aconseguit els objectius i ha aconseguit l'adequat grau d'adquisició de les competències corresponents.

Article 38. Promoció

- 1. Les decisions sobre promoció de l'alumnat s'adoptaran en l'última sessió d'avaluació de cada curs escolar, en el context del procés d'avaluació contínua, segons els criteris indicats en l'article 32.1 del Reial Decret 1105/2014.
- 2. L'alumnat que, en virtut de l'article 32.3 del Reial Decret 1105/2014, opte per repetir el segon curs del Batxillerat complet, renunciarà a la qualificació obtinguda en les matèries del mencionat curs que haja superat prèviament. Esta repetició, així mateix, computarà als efectes del límit de permanència de l'alumnat cursant Batxillerat en règim ordinari durant quatre anys, a què es referix l'article 26.3 del mencionat reial decret. L'exercici d'esta opció requerirà que l'alumnat, o els seus representants legals si és menor d'edat, formule sol·licitud expressa seguint el procediment que establisca la conselleria competent en matèria d'educació. En esta sol·licitud, la persona interessada haurà de declarar expressament el seu coneixement sobre la renúncia a les qualificacions obtingudes amb anterioritat en les matèries de segon curs.

Article 39. Avaluació final de Batxillerat i títol de Batxiller

- 1. En virtut del que disposa l'article 31 del Reial Decret 1105/2014, els alumnes i les alumnes realitzaran una avaluació individualitzada en finalitzar Batxillerat. Conformement amb el que disposa l'apartat 2 de l'esmentat article, només podran presentar-se a esta avaluació aquells alumnes que hagen obtingut avaluació positiva en totes les matèries, en els termes indicats pel dit apartat. L'alumnat a qui se li haja autoritzat un canvi de modalitat, o itinerari si és el cas, haurà d'haver obtingut avaluació positiva en totes les matèries de la nova modalitat o itinerari triat, de manera que les matèries cursades i no superades en la modalitat o itinerari que va abandonar no es consideraran com a no superades a estos efectes.
- 2. En l'avaluació final de Batxillerat s'inclourà l'assignatura de Valencià: Llengua i Literatura, de conformitat amb la disposició addicional sèptima del Reial Decret 1105/2014.
- 3. Segons disposa l'article 144.1 de la Llei Orgànica 2/2006, les proves seran aplicades i qualificades per professorat del sistema educatiu espanyol extern al centre.
- 4. Les condicions per a l'obtenció del títol de Batxiller seran les indicades en l'article 34.1 del Reial Decret 1105/2014.

CAPÍTOL III. Atenció a la diversitat

Article 40. Mesures d'atenció a la diversitat

- 1. Considerant el que disposa l'article 13 d'este decret, seran mesures ordinàries les adaptacions d'accés al currículum que no impliquen l'adopció de mesures de caràcter extraordinari, l'orientació educativa, psicopedagògica i professional, la tutoria, i aquelles altres que, en el marc de la normativa vigent, proposen els centres com a part del seu projecte educatiu. Entre estes mesures, els centres docents podran realitzar adaptacions quant a metodologia didàctica, activitats de reforç o d'aprofundiment, i activitats de repàs o reforç per a l'alumnat que promocione a segon curs amb matèries pendents de primer.
- 2. De conformitat amb l'article 13 d'este decret, seran mesures extraordinàries les adaptacions d'accés al currículum que impliquen l'adopció de mesures de caràcter extraordinari, i l'exempció de qualificació en determinades assignatures.

Entre les mesures de caràcter extraordinari en les adaptacions d'accés al currículum, els centres docents podran proposar la realització d'adaptacions curriculars per a l'alumnat, per mitjà de les quals es flexibilitze l'estructura d'assignatures de cada curs, la duració del període d'escolaritat, i el seu límit de permanència en l'etapa. Per mitjà d'estes adaptacions, se seqüenciarà la consecució dels objectius i les competències en l'etapa sense afectar els elements prescriptius del currículum. Així mateix, quan es tracte d'alumnat que presenta necessitats educatives especials, les adaptacions d'accés podran incloure recursos tècnics o materials de suport, amb l'avaluació psicopedagògica prèvia.

L'exempció de qualificació en determinades assignatures del currículum serà una mesura extraordinària destinada a l'alumnat amb discapacitat auditiva, visual o motriu per al qual no siga possible realitzar una adaptació d'accés al currículum sense afectar els elements prescriptius del currículum.

3. Les mesures anteriors s'adoptaran seguint el procediment establit per la conselleria competent en matèria d'educació.

Article 41. Alumnat que presenta necessitats educatives especials

L'alumnat que presenta necessitats educatives especials es troba definit en l'article 73 de la Llei Orgànica 2/2006. La identificació i valoració d'este alumnat, i les mesures a adoptar, seran les previstes en els articles 74 i 75 de l'esmentada llei orgànica; en l'article 9.4, 29.3, i en l'apartat 4 de la disposició addicional segona del Reial Decret 1105/2014, així com en l'article anterior.

Article 42. Altes capacitats

- 1. La identificació, valoració i atenció de l'alumnat amb altes capacitats es realitzarà segons el que disposen els articles 9.5 i 29.3 del Reial Decret 1105/2014.
- 2. Els centres docents inclouran en el seu pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa les mesures pertinents per a identificar i valorar les necessitats específiques de l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals, en col·laboració amb el departament d'orientació o qui en tinga atribuïdes les funcions.
- 3. Les adaptacions específiques del currículum per a este alumnat en què es propose una ampliació o enriquiment dels continguts de les diferents matèries requerirà una avaluació psicopedagògica prèvia. Estes adaptacions hauran de ser elaborades per l'equip docent i seran autoritzades pel director o la directora.
- 4. La flexibilització de l'escolarització de l'alumnat en el Batxillerat es realitzarà segons els criteris establits en l'article 7 del Reial Decret 943/2003, de 18 de juliol, o norma que el substituïsca. En tot cas, esta mesura requerirà el consentiment exprés dels representants legals de l'alumne o alumna, així com els informes favorables de l'equip docent, del departament d'orientació o de qui en tinga atribuïdes les funcions, i l'autorització de la direcció territorial competent en matèria d'educació, tot això, segons el procediment que establisca la conselleria competent en matèria d'educació.

Article 43. Dificultats d'aprenentatge

La identificació, valoració i atenció de l'alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge es realitzarà segons el que disposa l'article 79.bis de la Llei Orgànica 2/2006 i en l'article 9.3 del Reial Decret 1105/2014.

Article 44. Acció tutorial i orientació

- 1. Els centres docents desenrotllaran en el Batxillerat l'acció tutorial i l'orientació educativa i professional. Ambdós tindran com a fi que l'alumnat aconseguisca, al final del Batxillerat, la maduresa necessària per a prendre les decisions sobre les opcions acadèmiques i professionals més coincidents amb les seues capacitats, interessos i motivacions.
- 2. Cada grup d'alumnes tindrà un tutor o tutora que serà responsable, entre altres aspectes, de coordinar l'avaluació i l'orientació personal dels alumnes i les alumnes, amb el suport del departament d'orientació o de qui en tinga atribuïdes les funcions. El professorat tutor facilitarà l'accés de l'alumnat, o dels seus representants legals si és menor d'edat, a la dinàmica escolar per mitjà de l'activació de processos d'informació mútua i de col·laboració, a fi de coordinar el seguiment dels processos d'ensenyança i aprenentatge, vetlant pel progrés acadèmic de l'alumnat i pel seu desenrotllament integral.
- 3. L'alumnat, o els seus representants legals si és menor d'edat, facilitarà la informació necessària per a l'adequada orientació i presa de decisions sobre el seu procés educatiu.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Ensenyances de religió

- 1. Conforme amb el que disposa la disposició addicional tercera del Reial Decret 1105/2014, les administracions educatives garantiran que, a l'inici del curs, els pares, mares o tutors legals i si és el cas l'alumnat puguen manifestar la seua voluntat que estos reben o no reben ensenyances de religió.
- 2. A este efecte, l'assignatura de Religió serà d'oferta obligada per als centres docents i d'elecció voluntària per a l'alumnat, o els seus representants legals si és menor d'edat. Esta decisió podrà ser modificada a l'inici de cada curs escolar.

Segona. Educació de persones adultes

- 1. Respecte a l'educació de persones adultes caldrà ajustar-se al que disposen els articles 68 i 69 de la Llei Orgànica 2/2006, així com en la disposició addicional quarta del Reial Decret 1105/2014.
- 2. Segons el que preveu l'article 23.3 del Reial Decret 1105/2014, la conselleria competent en matèria d'educació determinarà, per als alumnes i per a les alumnes que cursen l'Educació Secundària Obligatòria i no obtinguen el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria, les parts que es consideren superades de les proves per a l'obtenció del títol.
- 3. En el Batxillerat, la conselleria competent en matèria d'educació regularà les ensenyances de Batxillerat destinades a persones adultes en els règims nocturn i a distància, sense perjuí que els seus horaris s'ajusten al que indica en l'annex V d'este decret. En les proves per a obtindre directament el títol de Batxiller, que s'organitzaran de manera diferenciada segons les modalitats del Batxillerat, la conselleria competent en matèria d'educació determinarà les parts que es consideraran superades per a l'alumnat que no haja obtingut el títol després de cursar les ensenyances en règim ordinari, nocturn o a distància. Així mateix, basant-se en el principi de flexibilitat de l'etapa i segons dispose la normativa bàsica, la conselleria competent en matèria d'educació podrà establir els aspectes singulars quant a avaluació i promoció dins dels règims de Batxillerat destinats a les persones adultes.

Tercera. 8

Quarta. Formació del professorat

- 1. La conselleria competent en matèria d'educació reforçarà l'oferta de formació permanent del professorat referent a metodologies didàctiques innovadores, entre les quals, l'aprenentatge cooperatiu, els projectes interdisciplinaris, l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació, i metodologies actives que afavorisquen l'educació inclusiva.
- 2. Així mateix, promourà la formació destinada a la programació docent i l'avaluació basats en competències, a la creació de recursos educatius digitals, i a la capacitació per a la docència en llengües estrangeres.

Quinta, Llibres de text i materials didàctics

- 1. La conselleria competent en matèria d'educació fomentarà l'elaboració de materials didàctics i curriculars propis en cada centre.
- 2. Amb la finalitat de fomentar la reutilització de llibres de text i materials didàctics, així com evitar obligacions econòmiques afegides per a les famílies, la programació de les assignatures respectarà, sempre que es complisca el que disposa l'apartat 2 de la disposició addicional quarta de la Llei Orgànica 2/2006, la normativa vigent quant a substitució de llibres de text i la resta de materials curriculars. A estos efectes, els òrgans de coordinació didàctica competents valoraran l'adequació dels llibres de text vigents en el centre docent pel període que establix la normativa vigent, al rigor científic adequat a les edats dels alumnes i al currículum establit en este decret.
- 3. Durant els cursos escolars 2015-2016 i 2016-2017, en els quals s'efectuarà la implantació d'este decret, en virtut del que disposen els apartats 2 i 3 de la disposició final quinta de la Llei Orgànica 8/2013, la conselleria competent en matèria d'educació establirà els mecanismes per a la supervisió dels llibres de text i altres materials curriculars, que es realitzarà en els termes establits per la normativa vigent.

Sexta. Autorització de modalitats de Batxillerat

L'autorització de modalitats de Batxillerat es realitzarà segons el que disposa la disposició addicional primera de la Llei Orgànica 8/2013, i la seua implantació es farà efectiva de conformitat amb la normativa bàsica vigent en matèria de requisits mínims dels centres docents.

Sèptima. Batxillerat Europeu i Batxillerat Internacional

Els efectes dels títols de Batxillerat Europeu i Batxillerat Internacional seran els previstos en la disposició addicional trenta-tres de la Llei Orgànica 2/2006.

⁸ Disposició addicional tercera suprimida pel **Decret 136/2015, de 4 de setembre, del Consell**.

Octava, Batxillerat d'Excel·lència

- 1. La conselleria competent en matèria d'educació determinarà els centres docents públics en què s'implantaran programes de Batxillerat d'Excel·lència, on les activitats lectives per a impartir les diferents matèries de Batxillerat es distribuiran en horari de matí; mentres que en horari de vesprada es realitzaran activitats d'enriquiment curricular i aprofundiment amb l'alumnat matriculat en el programa. L'autorització d'estos programes podrà efectuar-se amb caràcter experimental o bé amb caràcter definitiu.
- 2. De conformitat amb el que disposen els articles 84.2 i 85.1 de la Llei Orgànica 2/2006, els centres docents que realitzen un programa de Batxillerat d'Excel·lència tindran la consideració de centres amb una especialització curricular reconeguda, i a estos efectes, reservaran al criteri del rendiment acadèmic de l'alumne o alumna un 20 per cent de la puntuació assignada a les sol·licituds d'admissió. El 80 per cent de puntuació restant a assignar a les sol·licituds d'admissió, es computarà a partir dels criteris generals d'admissió segons el barem corresponent establit per la normativa vigent.
- 3. L'alumnat matriculat en el Batxillerat d'Excel·lència no computarà dins del total d'estudiants de l'últim curs de Batxillerat, a l'efecte de limitar el nombre de matrícules d'honor segons indica l'article 10.4 d'este decret. Així mateix, l'equip docent podrà atorgar una matrícula d'honor a l'alumnat del Batxillerat d'Excel·lència, sempre que complisca els requisits establits en l'esmentat article 10.4, i sense que s'aplique la limitació de concessió d'una matrícula d'honor per cada 20 alumnes, o fracció, indicada en el mencionat article.

Novena. Alumnat que curse ensenyances professionals de Música o de Dansa, o que siga esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit

- 1. De conformitat amb el que establix l'article 85.3 de la Llei Orgànica 2/2006, en el Batxillerat, aquells alumnes que cursen simultàniament ensenyances reglades de Música o Dansa i ensenyances d'educació secundària tindran prioritat per a ser admesos en els centres que impartisquen ensenyances d'educació secundària que l'Administració educativa determine. El mateix tractament s'aplicarà als alumnes que seguisquen programes esportius d'alt rendiment.
- 2. L'alumnat que curse simultàniament Batxillerat i les ensenyances professionals de Música o de Dansa podrà matricular-se únicament de les matèries corresponents al bloc d'assignatures troncals a fi d'exercir l'opció regulada per l'article 50.2 de la Llei Orgànica 2/2006. Així mateix, l'alumnat podrà convalidar les matèries de Batxillerat segons el que disposa la normativa vigent.
- 3. Als efectes del que establix l'apartat anterior, la conselleria competent en matèria d'educació podrà autoritzar en els centres docents públics que determine la creació de grups específics per a alumnat que siga esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit, així com grups específics en què es cursen simultàniament ensenyances professionals de Música o de Dansa i ensenyances de Batxillerat. Estos grups es constituiran preferentment en centres docents amb dotacions esportives especials o en aquells que estiguen ubicats en les proximitats de les instal·lacions en què l'alumnat haja d'efectuar els seus entrenaments o cursar les esmentades ensenyances artístiques.
- 4. En els procediments d'admissió d'alumnat que sol·licite incorporar-se a estos grups específics, es baremarà en primer lloc l'alumnat que acredite, segons corresponga respectivament, la condició de ser esportista d'alt nivell, d'alt rendiment, o d'elit, o bé de cursar simultàniament ensenyances professionals de música o de dansa i ensenyances d'educació secundària.

Deu. Assessorament, supervisió i difusió de la norma

- 1. La Inspecció d'Educació assessorarà, orientarà i informarà els distints sectors de la comunitat educativa respecte al contingut d'este decret. Així mateix, en supervisarà la correcta aplicació en tots els centres docents indicats en el seu àmbit d'aplicació.
- 2. La direcció dels centres públics i la titularitat dels centres privats garantiran el compliment d'este decret en els seus respectius centres, i col·laboraran en la difusió del seu contingut entre els diferents membres de la comunitat educativa.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Calendari d'implantació de l'Educació Secundària Obligatòria

1. De conformitat amb l'apartat 2 de la disposició final quinta de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, les modificacions introduïdes en el currículum, l'organització, objectius, requisits per a l'obtenció de certificats i títols, programes, promoció i avaluacions d'Educació Secun-

dària Obligatòria s'implantaran per als cursos primer i tercer en el curs escolar 2015-2016, i per als cursos segon i quart en el curs escolar 2016-2017.

L'avaluació final d'Educació Secundària Obligatòria corresponent a la convocatòria que es realitze l'any 2017 no tindrà efectes acadèmics. En eixe curs escolar només es realitzarà una única convocatòria.

- 2. Durant el curs 2015-2016 romandran vigents els programes de diversificació curricular en el quart curs de l'Educació Secundària Obligatòria, l'autorització dels quals s'efectuarà segons disposen els òrgans directius de la conselleria competent en matèria d'educació. Els centres docents que, a l'entrada en vigor d'este decret tinguen autoritzat el programa de diversificació curricular en el tercer i quart curs de l'Educació Secundària Obligatòria, implantaran un programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment en el tercer curs de l'Educació Secundària Obligatòria en el curs 2015-2016.
- 3. L'alumnat que, en virtut de l'article 15.4 del Reial Decret 1631/2006, de 29 de desembre, pel qual s'establixen les ensenyances mínimes corresponents a l'Educació Secundària Obligatòria, en finalitzar l'etapa segons l'ordenació del sistema educatiu a extingir no haja obtingut el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria i tinga l'edat màxima a què fa referència l'article 1.1 del mencionat Reial Decret 1631/2006, disposarà durant els dos anys següents d'una convocatòria anual de proves per a superar aquelles matèries pendents de qualificació positiva, sempre que el nombre d'estes no siga superior a cinc. A este efecte, les proves regulades per mitjà de l'Orde de 19 de novembre de 2009, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la convocatòria anual i el procediment per a la realització de la prova extraordinària per a aconseguir el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria pels alumnes que no l'hagen obtingut en finalitzar l'etapa, es realitzaran per a l'alumnat que finalitze l'etapa fins al curs 2015-2016, inclusivament, durant els dos anys següents.
- 4. Durant el curs escolar 2015-2016, els centres docents d'Educació Secundària Obligatòria, en el marc de la seua autonomia pedagògica i organitzativa, i en virtut del que disposa l'article 8.1 de l'Orde 46/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la transició des de l'etapa d'Educació Primària a l'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana, podran integrar matèries en àmbits en els dos primers cursos de l'etapa, amb l'objectiu de disminuir el nombre de professorat que intervé en un mateix grup. A partir del curs escolar 2016-2017 serà aplicable allò que s'ha indicat en l'article 31.2 d'este decret, i en virtut d'això, la integració de matèries en àmbits de coneixement només podrà tindre lloc en el primer curs de l'etapa.

Segona. Calendari d'implantació del Batxillerat

1. De conformitat amb l'apartat 3 de la disposició final quinta de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, les modificacions introduïdes en el currículum, l'organització, objectius, requisits per a l'obtenció de certificats i títols, programes, promoció i avaluacions de Batxillerat s'implantaran per al primer curs en el curs escolar 2015-2016 i per al segon curs en el curs escolar 2016-2017.

L'avaluació final de Batxillerat corresponent a les dos convocatòries que es realitzen l'any 2017 únicament es tindrà en compte per a l'accés a la Universitat, però la seua superació no serà necessària per a obtindre el títol de Batxiller. També es tindrà en compte per a l'obtenció del títol de Batxiller pels alumnes que es troben en possessió d'un títol de tècnic de grau mitjà o superior de Formació Professional o de les ensenyances professionals de Música o de Dansa, de conformitat, respectivament, amb els articles 44.4 i 50.2 de la Llei Orgànica 2/2006.

- 2. L'apartat 3 de la disposició addicional octava d'este decret serà aplicable en el curs 2014-2015.
- 3. L'alumnat que durant el curs 2015-2016 inicie el Batxillerat en règim nocturn segons el model A, o bé que repetisca el primer bloc, ho farà segons el que establix este decret, mentres que l'alumnat que curse el segon o el tercer bloc continuarà d'acord amb l'estructura vigent amb anterioritat a l'entrada en vigor d'este decret. A l'inici del curs 2016-2017, tot l'alumnat que curse Batxillerat en règim nocturn segons el model A haurà d'adaptar-se al que establix el present decret. La conselleria competent en matèria d'educació, a través del seu òrgan directiu competent en matèria d'ordenació acadèmica, dictarà les instruccions per a realitzar les adaptacions entre ambdós ordenacions del sistema educatiu.
- 4. Considerant allò que s'ha indicat en l'apartat 6 de la disposició final quinta de la Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, les condicions d'admissió al Batxillerat d'Excel·lència establides en l'apartat 2 de la disposició addicional octava d'este decret seran aplicables en el curs escolar 2016-2017.

Tercera. Programacions didàctiques durant el curs 2015-2016

Durant el curs escolar 2015-2016, les programacions didàctiques referents a les assignatures dels cursos segon i quart de l'Educació Secundària Obligatòria, i segon de Batxillerat, s'elaboraran a partir dels elements i seguint el procediment regulat per la normativa vigent fins a l'entrada en vigor d'este decret. Així mateix, la seua supervisió i avaluació es regiran pel que disposa la normativa mencionada.

Quarta. Normes reglamentàries a desenrotllar

En les matèries per a la regulació de les quals este decret remet a ulteriors disposicions, i mentres estes no siguen dictades, seran aplicables, en cada cas, les normes que ho eren en la data d'entrada en vigor d'este decret, en tot allò que no s'oposen al que s'hi ha disposat.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

- 1. Sense perjuí del que establixen les disposicions transitòries d'este decret, queden derogades les disposicions següents:
- a) El Decret 112/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana.
- b) El Decret 102/2008, d'11 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum del Batxillerat a la Comunitat Valenciana.
- 2. Així mateix, queden derogades totes les disposicions del mateix rang, o d'un rang inferior, que s'oposen al que establix este decret.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Normes de desplegament

- 1. S'autoritza la persona titular de la conselleria competent en matèria d'educació per a dictar totes les disposicions que siguen necessàries als efectes de l'aplicació i el desplegament del que disposa este decret.
- 2. Així mateix, se'l faculta per a la modificació dels annexos IV i V d'aquest decret, en tot allò que fa referència a l'assignació horària de les etapes de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat.

Segona. Entrada en vigor

Este decret entrarà en vigor l'endemà de ser publicat en el Diari Oficial de la Comunitat Valenciana.

València, 5 de juny de 2015

El president de la Generalitat, ALBERTO FABRA PART

La consellera d'Educació, Cultura i Esport, MARÍA JOSÉ CATALÁ VERDET

⁹ Apartat 2 redactat pel **Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell**.

ANNEX I. Matèries del bloc d'assignatures troncals (pdf)

ANNEX II. Matèries del bloc d'assignatures específiques (pdf)

ANNEX III. Matèries del bloc d'assignatures de lliure configuració autonómica (pdf) 10

ANNEX IV. Organització de l'educació secundària obligatòria (pdf) 11

ANNEX V. Organització del batxillerat (pdf) 12

Annex III modificat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell.
Annex IV modificat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell.
Annex V modificat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell.

ANÀLISI JURÍDICA

Aquesta disposició afecta:

Deroga:

- DECRET 112/2007, de 20 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum de l'Educació Secundària Obligatòria a la Comunitat Valenciana. [2007/9717] (DOGV núm. 5562 de 24.07.2007) Ref. Base de dades 9809/2007
- DECRET 102/2008, d'11 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum del Batxillerat en la Comunitat Valenciana. [2008/8761] (DOGV núm. 5806 de 15.07.2008) Ref. Base de dades 008503/2008
- DECRET 115/2012, de 13 de juliol, del Consell, de modificació del Decret 102/2008, d'11 de juliol, pel qual s'establix el currículum del Batxillerat en la Comunitat Valenciana. [2012/7049] (DOGV núm. 6819 de 16.07.2012) Ref. Base de dades 006957/2012

Aquesta disposició està afectada per:

Modificada per:

- DECRET 136/2015, de 4 de setembre, del Consell, pel qual es modifiquen el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'establix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, i el Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'establix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana. [2015/7393] (DOGV núm. 7611 de 09.09.2015) Ref. Base de dades 007259/2015
- DECRET 51/2018, de 27 d'abril, del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'educació secundària obligatòria i del batxillerat a la Comunitat Valenciana.
 [2018/4258] (DOGV núm. 8284 de 30.04.2018) Ref. Base de dades 004238/2018